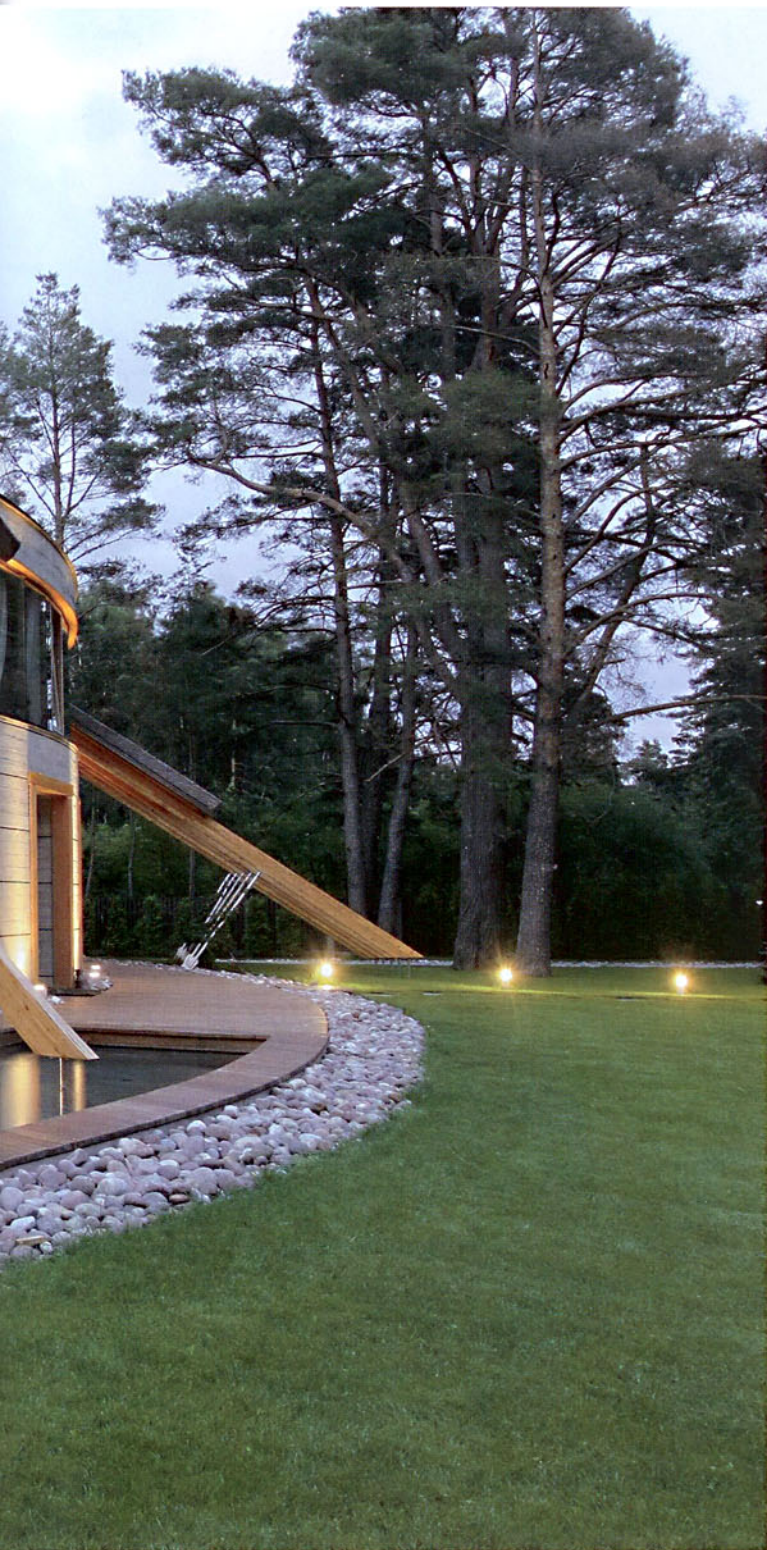

Siltā koka, vēsā betona,

UZDRĪKSTIES ĪSTENOT SAPŅUS

pelēko niedru saspēle

► **Arhitekti:** Līga Vilne un Andris Vītols

► **Mājas kopējā platība:** 403 m²

► **Dzīvojamā platība:** 201 m²

Vizuālo tēlu veido trīs apjomi, katrs ar savu funkciju.

► **Izmantoti dabiski materiāli:** betons, koks, stikls, niedres. Tradicionāls materiāls – niedres, izmantotas netradicionālā jumta formā. Nesošās betona un koka konstrukcijas veidotas tā, lai tās varētu atstāt atsegtas.

► **Efektīgākais skatu punkts:** uz viesistabas kamīnu un baseinu caur stikla sienu.

Anda Sprinģe, speciāli izdevumam Tavs nams

Foto: Rītvards Skuja, Dienas bizness

Netālu no Lielupes starp priežu slaikajiem stāviem atrodas nams, kura vizuālais tēls saskaņots ar vidi – gan ar Lielupes plūdlīnijām, gan priežu vertikālēm, rezultātā iegūstot plastisku formu.

Šī Līgas Vilnes un Andra Vītola projektētā māja Jūrmalā, Piekrastes ielā 15 ir viens no skaistākajiem un interesantākajiem projektiem, kas *Latvijas labāko arhitektūras darbu skatē 2006* iekļuva labāko savrupmāju piecniekā. Kā stāsta projekta līdzautore Līga Vilne, pasūtītāja vēlme ēkā izmantot betonu, koku, niedres un stiklu kalpoja kā starta platforma, no kuras sākās radošie meklējumi.

Izejas punkts ēkas projektam izrādījās niedru jumts, jo tas lielā mērā definēja ēkas kopējo formu. Mērķis bija ar tradicionāliem materiāliem panākt netradicionālu tēlu. Jau vizuālajā koptēlā skaidri nolasāmi trīs mājas apjomi – katrs ar savu funkciju. Austrumu galā divos līmeņos izvietotas dzīvojamās un saimniecības telpas (otrajā stāvā guļamistabas, pirmajā stāvā virtuve, kabinets un garāža, bet vēl zemāk – pagrabs), vidus daļā iekārtota plaša viesistaba ar augstiem griestiem, bet rietumu gals atvēlēts atpūtas zonai ar pirti un baseinu. No viesistabas un atpūtas zonas var iznākt uz segtas terases. «Tā kā no niedrēm nav iespējams organizēti novadīt lietus ūdeni, jo niedru jumtam nekad neliek teknes, tika

Pārdomāts tehniskais risinājums ir uz iespējami nemanāmiem, baseinā bāzētiem metāla stabiņiem balstītās koka spāres, kas patiesībā nes visu jumta smagumu, bet šādā izpildījumā rada viegluma sajūtu un efektu, ka koka spāres tieši satiekas ar baseina ūdens virsmu.

07/12
SĪPILGTS MĀJOKLIS
divenys
bizness

Monolīta dzelzsbetona piebraucamais ceļš ar regulāriem koka ielaidumiem un gar malām joslās izkārtotiem skalotiem oļiem ved uz garāžu. Garāžas automātiski paceļamie vārti, kas apdarināti ar lapegles dēļšiem, ir viens no ēkas smalkumiem, kas redzami jau no ārpuses. «Standarta variantā garāžas vārti ir ar metāla vai plastmasas apdari. Mēs gribējām kādu dabiskāku materiālu. Diemžēl neviena firma, kas tirgo šādus vārtus, neuzņēmās tos uztaisīt ar koka paneļu apdari, jo tas uzreiz mainītu vārtu smagumu un varētu traucēt automātikas darbību. Nācās pašiem skrūvēt virsū dēļšus, tad svērt vārtus, lai zinātu, kāda atspere nepieciešama, lai jaunie vārti darbotos. Un darbojas, pie tam vēl organiski iederas vizuālajā tēlā,» pārvarētās grūtības atceras A. Vītols.

Ēkas ziemeļu fasādē nebija paredzēti aizkari. Lai no ārpuses iekštelpa nebūtu redzama, bet no iekšpuses skats uz pagalmu nebūtu traucēts, tika izveidotas lapegles žalūzijas ar slīpā leņķī novietotām listītēm. Vajadzības gadījumā žalūzijas atveramas kā slēgi.

Proporcionāli un telpiski ļoti izdevušās mājas ieejas durvis. Stiklojums ap durvīm ļauj izbaudīt, kā iekštelpa pāriet koka āra terasē, ko savukārt ieskauj koptais zaļais mauriņš. Skats ar perspektīvu.

Ēkas vizuālajā tēlā dominē neregulārās dabas līnijas, ko izzīmē niedru jumts, betona sienas, koka un stikla konstrukcijas. Pakāpjveida jumts skaidri definē trīs mājas apjomus, kas katrs paredzēts savai funkcijai – dzīvojamās telpas divos līmeņos, liela halle jeb viesistaba un atpūtas zona ar pirti un baseinu.

UZDRĪKSTIES ĪSTENOT SAPŅUS

Arī ieejas vārtiņos izmantoti tie paši materiāli, kas ēkas būvniecībā – betons un koks, ko papildina skaloti oļi. Taciņa no mājas līdz vārtiņiem klāta ar neregulāras formas šķelta akmens plāksnēm.

Pirmais izmēģinājuma betonējums ar koka dēlīšu atspiedumiem gala rezultātā iekļauts teritorijas nožogojumā, noslēdz pagalma telpu un rada drošības sajūtu.

➔ pieņemts lēmums niedru jumtu pagarināt ar stiklu, lai veidotos no lieti pilnībā pasargāta terase un visi lietus ūdeņi organizēti ietecētu dekoratīvajā āra baseiniņā,» skaidro Andris Vītols.

Siltais koks, pelēkais, vēsais betons pret mazliet citādi pelēkajām niedrēm un stiklu ir materiālu saspēle, kas nosaka ēkas raksturu. Visas mājas nesošās konstrukcijas veidotas no dzelzsbetona. A.Vītols stāsta, ka mērķis bijis betonu eksponēt gan ēkas ārpusē, gan iekštelpās. «Daudzviet mājas ārpusē un lielajam kamīnam dzīvojamā istabā betonā veidoti koka dēlīšu atspiedumi, lai vienmuļo betonu padarītu mājīgāku un dzīvāku. Un tas patiešām ir izdevies kvalitatīvi,» prieku par rezultātu neslēpj A.Vītols.

Taču vislielākais gandarījums gan arhitektiem, gan pasūtītājam ir par milzīgo viesistabu, kuras centrālais

Mājas skaistākais skatpunkts – no otrā stāva balkona uz uguni kaminā, ūdeni baseinā un vakara sauli logos.

Betonā
izbūvēta
aile malkas
glabāšanai.

Vizuāli efektīgs meistardarbs ir uz vietas betonētā nesošā kāpņu sija, uz kuras uzsēdināti venges koka pakāpieni. Tikpat eleganti kā kuģa masts realizēta nesošā kolonna pie kāpnēm. Pirmajā stāvā tā ir no betona, bet otrajā – metāla, taču viscaur aplīmēta ar venges koka nažfinieri.

Tā kā betona sienas bija paredzētas atstāt atklātas, tām bija jābūt ideālām. Visi sanitārtehnikas izvadi un elektrības instalācijas bija jāsaplāno jau iepriekš, jo tas viss tika iebetonēts sienās. Arī visas lampu iedobes tika atveidotas pirms betona liešanas, jau gatavā betonā nekas nav zāģēts. Zināmas korekcijas apgaismes sistēmā ļauj veikt izvēlēta programmējamā elektrosistēma, kas jebkuram slēdzim jebkurā brīdī ļauj piešķirt jebkuru lampu – ar vienu slēdzi var ieslēgt vai izslēgt visu mājas apgaismojumu vai tam pašam slēdzim likt izslēgt pirmā stāva, bet ieslēgt otrā stāva apgaismojumu.

Firmas *Bulthaup* kustīgie moduļi un tikai pie sienas stiprināmās virtuves mēbeles ir gan funkcionālas, gan vizuāli vieglas, tās spēj sadzīvot arī ar senlaicīga stila mēbelēm.